

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 września 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że K. K. nie podlega w okresie od 1 grudnia 2019 r. do 31 marca 2020 r. oraz od 1 lipca 2020 r. ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik zatrudniony u płatnika składek – D. K. (1) podnosząc pozornie zawartych umowy o pracę, które miały na celu uzyskanie przez wnioskodawczynię pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych i skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Organ rentowy podkreślił, że analizując całokształt dokumentów zgromadzonych w sprawie brak faktycznych dowodów świadczenia pracy, sporządzenie dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych po niespełna 7 miesiącach, brak potwierdzenia wypłaty i otrzymania wynagrodzenia, wątpliwe listy obecności, rozbieżne wyjaśnienia ubezpieczonej i płatnika, brak zakresu obowiązków, brak orzeczenia lekarskiego stwierdzającego zdolność do pracy świadczą o pozornym charakterze umowy o pracę. (decyzja k. 52 – 56 verte akt ZUS)

Od powyższej decyzji płatnik składek D. K. (1) reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika złożył w ustawowym terminie odwołanie do Sądu Okręgowego w Łodzi wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie, że K. K. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym w okresie od 1 grudnia 2019 r. do 31 marca 2020 r. oraz od 1 lipca 2020 r. jako pracownik zatrudniony u płatnika składek – D. K. (1) a nadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Skarżący w uzasadnieniu wskazał, że wbrew twierdzeniom organu rentowego, umowa o pracę została zawarta przez strony w celu rzeczywistego nawiązania stosunku pracy. K. K. została zatrudniona od dnia 1 grudnia 2019 r., gdyż jest to okres, w którym następuje rozliczenie w zasadzie wszystkich budów prowadzonych w bieżącym roku. W tym czasie ze względu na nadmiar obowiązków płatnik składek nie miał możliwości zajmowania się wszelkiej rodzaju dokumentacją i pracą biurowo - administracyjną. Konieczne zatem stało się zatrudnienie pracownika tj. K. K. na stanowisku asystenta biurowego. Niestety dokumenty zgłoszeniowe i rozliczeniowe zostały przekazane po terminie z uwagi na przeoczenie spowodowane natłokiem pracy, a następnie sytuacją związaną pandemią koronawirusa, która utrudniła komunikację. W marcu 2020 r. umowa o pracę na czas określony zawarta z K. K. została rozwiązana. Ze względu bowiem na pandemię koronawirusa planowany duży kontrakt nie doszedł do skutku. Spadły też obroty z działalności. Z kolei w czerwcu 2020 r. pojawiły się nowe kontrakty. Wobec tego D. K. (2) postanowił ponownie od dnia 1 lipca 2020 r. zatrudnić K. K. na tym samym stanowisku, jednakże już w oparciu o umowę o pracę na czas nieokreślony. Zgłoszenie do ZUS pracownicy zostało złożone w ustawowym terminie jednak ZUS odmówił jego rejestracji. Płatnik podkreślił, że do obowiązków ubezpieczonej K. K. zgodnie z zawartymi umowami o pracę należało (jak i obecnie należy): przygotowywanie ofert dla klientów, przygotowywanie rysunków technicznych; wystawianie faktur, układanie i porządkowanie dokumentów, przygotowywanie dokumentów do biur rachunkowych w Polsce i w Szwecji, kontakt z biurem rachunkowym w Polsce w zakresie wyjaśnień dokumentacji i zatrudniania pracowników. (odwołanie k. 3 - 25)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji i dodatkowo wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. (odpowiedź na odwołanie k. 56 - 58)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił co następuje:

Wnioskodawca D. K. (1) od dnia 1.12.1999 r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą Usługi (...) – Budowlane w P. wpisaną do Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej. Przeważającym jej przedmiotem jest działalność w zakresie zakładania stolarki budowlanej. Firma ta zajmuje się remontami oraz stolarstwem, budową budynków, remontowaniem, ma także swoją filię w Szwecji, gdzie korzysta ze stałej bazy klientów. Płatnika obsługuje w zakresie księgowości Biuro (...) w S.. Deklaracje przygotowuje biuro w S., podatki oraz inne płatności często opłaca małżonka płatnika z jego konta bankowego, jest ona upoważniona do większości czynności. Deklaracje ZUS sporządza i wysyła biuro w S.. Zaliczki wysyła pracownica, która zajmuje się płacami i kadrami. Małżonka płatnika nie była zgłoszona jako osoba współpracująca przy działalności gospodarczej, gdyż prowadzi własną działalność. Wnioskodawca zatrudnia poza K. K. około 6 stałych pracowników a także współpracuje z trzema osobami. (wydruk

z (...) k. 27, zeznania zainteresowanej 00:01:41, płyta CD k. 156 w zw. z 00:03:40, k. 260, zeznania wnioskodawcy 00:34:39, płyta CD k. 156 w zw. z 00:03:40, płyta CD k. 260, zeznania świadka M. P. (...), płyta CD k. 156)

W 2020 r. płatnik starał się dwukrotnie o udzielenie subwencji finansowej z (...) Funduszu (...) w W.. Decyzją z dnia 16.06.2020 r. odmówiono jej udzielenia. Natomiast decyzją z dnia 14.07.2020 r. D. K. (1) otrzymał subwencję w wysokości 54.000,00 zł z wnioskowanej kwoty 72.000,00 zł. (umowa k. 208 – 217, k. 2019 – 227 verte, decyzja k. 218 , k. 228 – 228 verte)

Zainteresowana K. K. legitymuje się średnim technicznym wykształceniem, z zawodu jest technikiem budownictwa. Świadczyła pracę jako asystentka stomatologiczna, sprzątaczką oraz pracowała przy produkcji uboju trzody chlewnej. (zeznania zainteresowanej 00:01:41, płyta CD k. 156 w zw. z 00:03:40, k. 260)

W latach 2019 – 2021 ubezpieczona odbywała studia stacjonarne w Wyższej Szkole (...) w G. na Wydziale Finansów i (...), kierunek inżynieria zarządzania inwestycjami. W okresie od 1 grudnia 2019 r. do 30 września 2020 r. ubezpieczona miała zajęcia (wykłady, laboratoria, zaliczenia) na Uczelni w dniach poniedziałek – piątek w godzinach od 8.00 - 10.30 do 16.30 – 18.10. (kwestionariusz osobowy w załączonej kopii akt osobowych k. 73, zaświadczenie k. 230, plan zajęć k. 231 – 236, zeznania zainteresowanej 00:01:41, płyta CD k. 156 w zw. z 00:03:40, k. 260)

Płatnik D. K. (1) jest ojcem ubezpieczonej K. K.. (okoliczność bezsporna)

K. K. zawarła z D. K. (1) właścicielem firmy Usługi (...) – Budowlane w K. umowę o pracę, w której wskazano datę jej zawarcia jako 29.11.2019 r., na czas określony od dnia 1.12.2019 r. do dnia 31.03.2020 r. na ½ etatu, na stanowisku asystenta biurowego z wynagrodzeniem w wysokości 1.300,00 zł brutto. W umowie o pracę podano jako miejsce wykonywania pracy - siedzibę firmy, tj. miejscowość P.. (umowa o pracę w załączonej kopii akt osobowych k. 76 verte)

K. K. nie przedłożyła orzeczenia lekarza do badań profilaktycznych o zdolności do pracy na stanowisku asystenta biurowego (okoliczność bezsporna)

Sporządzono kartę wstępnego szkolenia ubezpieczonej z zakresu BHP z datą 2.12.2019 r. oraz 30.06.2020 r. (karta szkolenia wstępnego BHP w załączonej kopii akt osobowych k. 77, k. 79 verte)

K. K. zawarła z D. K. (1) właścicielem firmy Usługi (...) – Budowlane w K. kolejną umowę o pracę, w której wskazano datę jej zawarcia jako 1.07.2020 r., na czas nieokreślony od dnia 1.07.2020 r. na ½ etatu, na stanowisku asystenta biurowego z wynagrodzeniem w wysokości 1.300,00 zł brutto. W umowie o pracę wskazano jako miejsce wykonywania pracy – siedzibę firmy, tj. miejscowość P.. (umowa o pracę w załączonej kopii akt osobowych k. 80 verte)

W dniu 24 czerwca 2020 r., tj. znacznie po ustawowym terminie, płatnik składek D. K. (1) dokonał zgłoszenia wnioskodawcy do ubezpieczenia emerytalnego, rentowych, chorobowego, wypadkowego oraz zdrowotnego z tytułu zawartej umowy o pracę od dnia 1 grudnia 2019 r.

Natomiast 25 czerwca 2020 r. płatnik składek wyrejestrował K. K. z ubezpieczeń od dnia 1 kwietnia 2020 r.

W dniach 24 i 25 czerwca 2020 r. zostały przekazane do organu rentowego dokumenty rozliczeniowe ZUS RCA za okres od grudnia 2019 r. do kwietnia 2020 r. a następnie D. K. (1) ponownie zgłosił K. K. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych tj. emerytalnego, rentowych, chorobowego i wypadkowego od dnia 1 lipca 2020 r. (okoliczności bezsporna)

Zainteresowana nie otrzymała pisemnego zakresu obowiązków pracowniczych na stanowisku asystenta biurowego. (dokumentacja osobowa w aktach ZUS)

K. K. jest zameldowana w G. i w spornym okresie zamieszkiwała w G. przy ul. (...). W tej miejscowości studiowała w Wyższej Szkole (...). Ubezpieczona przemieszczała się między G., Szwecją a miejscem zamieszkania rodziców. Do Szwecji jeździła prywatnie i zamieszkiwała wówczas w domu swego ojca.

Na podstawie spornych umów o pracę ubezpieczona miała świadczyć pracę w stałych godzinach 9-13 od poniedziałku do piątku na nowo utworzonym stanowisku asystenta biurowego. Nie było innych pracowników biurowych w firmie płatnika. Ubezpieczona miała zajmować się ogólnie pojętymi pracami biurowymi, w tym porządkowaniem, sortowaniem dokumentów, wystawianiem faktur, sprawdzaniem wiadomości mailowych. Zgodnie z treścią umów miała wykonywać pracę w domu rodzinnym w P., jednak była tam najwyżej 2 razy w tygodniu, jedynie wówczas, gdy zajęcia na Uczelni jej na to pozwalały.

Ubezpieczona miała także przygotowywać oferty dla klientów, wykonywać rysunki techniczne, sporządzać kosztorysy, korespondować mailowo z klientami, załatwiać sprawy w urzędach (do każdej sprawy miała otrzymać osobne upoważnienie), rozmawiać z klientami po angielsku, opłacać podatki, pilnować terminów płatności podatków oraz rozliczeń do ZUS. W filii firmy w Szwecji ubezpieczona miała sprawdzać towar, czy nie jest uszkodzony. Miała też jeździć do hurtowni po towary.

Od grudnia do marca 2019 r. płatnik przebywał w Szwecji. Brak jest ze spornego okresu jakichkolwiek dokumentów zaopatrzonych podpisem wnioskodawczyni oraz brak pełnomocnictw/upoważeń dla ubezpieczonej do załatwiania spraw w urzędach. Wszystkie dokumenty w firmie były podpisywane przez wnioskodawcę. Faktury były wystawiane na papierze. Brak jest także delegacji z tytułu podróży służbowych. (zeznania zainteresowanej 00:01:41, płyta CD k. 156 w zw. z 00:03:40 – 00:41:44, k. 260, zeznania wnioskodawcy 00:34:39, płyta CD k. 156 w zw. z 00:03:40, płyta CD k. 260)

Na skutek przeprowadzonej kontroli w siedzibie płatnika decyzją z dnia 30 września 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że K. K. nie podlega w okresie od 1 grudnia 2019 r. do 31 marca 2020 r. oraz od 1 lipca 2020 r. ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik zatrudniony u płatnika składek – D. K. (1) podnosząc pozorność zawartych umów o pracę, które miały na celu uzyskanie przez wnioskodawczynię pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych i skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego. (decyzja k. 52 – 56 verte akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty zawarte w aktach sprawy oraz w załączonych do akt sprawy aktach ZUS z przebiegu kontroli doraźnej u płatnika składek D. K. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Usługi (...) – Budowlane w P.. Sąd odmówił wiary zeznaniom wnioskodawcy: D. K. (1) oraz zainteresowanej K. K. na okoliczność faktycznego świadczenia przez nią pracy w ramach stosunku pracy od 1 grudnia 2019 r. do 31 marca 2020 r. oraz od 1 lipca 2020 r., nie znajdując, one bowiem poparcia w zebranych w sprawie materiale dowodowym.

W niniejszym postępowaniu na okoliczność, że wnioskodawczyni faktycznie świadczyła pracę w spornym okresie u płatnika w ramach stosunku pracy na 1/2 etatu zgodnie z zawartymi umowami o pracę nie zostały przedstawione wiarygodne dowody. Zarówno przedłożona dokumentacja z zakresu BHP jak i zeznania zawnioskowanych świadków jak i nawet samego wnioskodawcy i zainteresowanej nie potwierdziły okoliczności faktycznego świadczenia pracy przez ubezpieczoną we wskazanym w umowach o pracę charakterze.

Przede wszystkim podkreślić należy, że brak jest jakichkolwiek dokumentów opatrzonych podpisem wnioskodawczyni, w tym faktur VAT ze spornego okresu, pomimo, że według jej twierdzeń miała ona także wystawiać faktury. Na każdej z przedłożonych faktur widnieje imię i nazwisko wnioskodawcy oraz brak jest własnoręcznych podpisów. Przedstawiona dokumentacja papierowa w postaci rysunków technicznych nie pozwala na zweryfikowanie przez jaką osobę została faktycznie wytworzona. Mimo, że wnioskodawca oraz ubezpieczona zeznali, iż do głównych obowiązków pracowniczych wnioskodawczyni miało należeć prowadzenie korespondencji elektronicznej brak jest także dokumentacji elektronicznej z loginu bądź konta wnioskodawczyni ze spornego okresu.

Przedłożona dokumentacja w postaci wydruku korespondencji e – mailowej (poza tylko jedną) dotyczy korespondencji prowadzonej przez samego wnioskodawcę z jego adresu e – mailowego.

Brak jest również dokumentów w postaci delegacji z tytułu podróży służbowych do Szwecji bądź odbytych na terenie Polski. Brak jest nawet orzeczenia lekarza do badań profilaktycznych o zdolności ubezpieczonej do pracy na stanowisku asystenta biurowego a także wydruki z rachunków bankowych nie potwierdziły okoliczności faktycznej wypłaty na rzecz ubezpieczonej wynagrodzenia za wykonane w pracy czynności.

Przedłożona dokumentacja w zakresie podróży do Szwecji (vouchery na prom, potwierdzenia wykupienia lotu) nie stanowi dowodu na faktyczne świadczenie pracy w sytuacji, gdy zgodnie z zeznaniami samej K. K. regularnie podróżowała do tego kraju w celach prywatnych i zamieszkiwała wówczas w mieszkaniu ojca – płatnika.

Nadto zawnioskowani świadkowie nie potwierdzili jednoznacznie, aby ubezpieczona wykonała czynności zgodnie z treścią spornych umów o pracę.

Pracownik Biura (...) obsługującego firmę płatnika potwierdził jedynie, że otrzymywał e – maile z firmy płatnika z dokumentami w postaci skanów, ale bez podpisów konkretnej osoby i przyznał, że zaliczki wysyłała nie ubezpieczona, lecz pracownica, która zajmuje się placami i kadrami. Dodatkowo także wbrew twierdzeniom ubezpieczonej zeznał, że to Biuro (...) a nie ubezpieczona przygotowywało deklaracje podatkowe i je wysyłało.

Świadek D. C. – pracownik płatnika przyznał jedynie, że ubezpieczona też bywa w Szwecji i według jego zeznań ubezpieczona wykonywała jakieś szcążtkowe czynności dopiero po dacie wydania sporej decyzji ZUS.

Świadek M. R. – stały współpracownik płatnika nie był w stanie precyzyjnie wskazać w jakich okresach widywał ubezpieczoną na terenie Szwecji ostatecznie przyznał jedynie, że może widział ją wiosną 2019 r. (okres poprzedzający zawarcie pierwszej umowy o pracę).

Dodatkowo także wskazać trzeba, że data zawarcia pierwszej spornej umowy o pracę nie jest pewna w sytuacji, gdy dopiero w czerwcu 2020 r. K. K. została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych, tj. około pół roku po upływie 7 - dniowego ustawowego terminu.

Przedstawione zatem dokumenty w postaci w szczególności umów o pracę, kart szkolenia wstępnego BHP, list obecności z wpisem z dnia ustawowo wolnym od pracy (6.01.2020 r.) z akt osobowych nie stanowią dowodów faktycznego wykonywania przez wnioskodawczynię pracy w spornym okresie a jedynie są potwierdzeniem ich formalnego sporządzenia. Fakt formalnego sporządzenia wskazanej wyżej dokumentacji miał na celu skonstruowanie okoliczności faktycznych świadczących o pozostawianiu ubezpieczonej w stosunku pracy z firmą płatnika, a w konsekwencji o podleganiu pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu.

Ponadto dokumentacja w postaci planu zajęć studenckich w trybie stacjonarnym z Wyższej Szkoły (...) w G. z okresu od 1.12.2019 r. do 30.09.2020 r. wyklucza nawet fizyczną możliwość świadczenia przez ubezpieczoną pracy zgodnie z treścią umowy o pracę, wobec oddalenia miejsca świadczenia pracy określonego w tej umowie o około 350 km a także rozkładu tych zajęć w godzinach wyznaczonej pracy.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy D. K. (1) nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1 i art. 11 ust. 1 i art.12 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 266 ze zmianami) pracownicy, to jest osoby pozostające w stosunku pracy podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

O uznaniu stosunku łączącego dwie osoby za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Według art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U z 2019 r., poz. 1040 ze zmianami), przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju

a rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem".

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste (nie może on wyręczyć się w pracy inną osobą) i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Dla stwierdzenia cechy podporządkowania typu pracowniczego z reguły wskazuje się na takie elementy jak: określony czas pracy i określone miejsce wykonywania czynności, podporządkowanie pracownika regulaminowi pracy oraz poleceniom kierownictwa co do miejsca, czasu i sposobu wykonywania pracy, obowiązek wykonywania poleceń przełożonych.

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika faktycznie świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

W przedmiotowej sprawie organ rentowy stanął na stanowisku, że umowy o pracę z dnia 29.11.2019 r. oraz 1.07.2020 r. zawarte między K. K. , a D. K. (1) są nieważne bowiem zostały zawarte dla pozorów.

W myśl art. 83 § 1. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności.

Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują, łącznie następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych jakie prawo łączy z tego typu treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi, a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z 14 marca 2001 roku (opubl. OSNAP 2002/21527, nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją faktycznie wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa lub sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. (art. 58 § 1 kc w związku z art. 300 kp).

Stosownie do treści art. art. 58 § 1 kc Czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy

Nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. (§ 2)

Sąd Okręgowy w Łodzi podziela również pogląd Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 25 stycznia 2005 roku, II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym stwierdza się, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy. (art. 58 § 1 kc w zw. z art. 300 kp).

Nadto nadmienić należy, iż w niniejszej sprawie to na organie rentowym spoczywał ciężar dowodu, że strony umowy o pracę złożyły fikcyjne oświadczenia woli, a więc, że nie miały zamiaru wywołania żadnych skutków prawnych,

gdyż pracownik nie podjął wykonywania pracy na podstawie umowy o pracę, a pracodawca świadczenia tego nie przyjmował. Z tych bowiem faktów organ rentowy wywodzi skutki prawne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 roku, I UK 269/2006, LEX nr 328015).

Przekładając powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że organ rentowy wykazał w toku sprawy, że K. K. i D. K. (1) łączyły pozorne umowy o pracę.

W ocenie Sądu o pozorności umów o pracę świadczą już same okoliczności towarzyszące ich zawarciu.

K. K. nie przedłożyła orzeczenia lekarza do badań profilaktycznych o zdolności do pracy na stanowisku asystenta biurowego

W dniu 24 czerwca 2020 r., tj. znacznie po ustawowym terminie (około pół roku), płatnik składek D. K. (1) dokonał dopiero zgłoszenia wnioskodawczyni do ubezpieczenia emerytalnego, rentowych, chorobowego, wypadkowego oraz zdrowotnego z tytułu zawartej umowy o pracę od dnia 1 grudnia 2019 r.

Natomiast 25 czerwca 2020 r. płatnik składek wyrejestrował K. K. z ubezpieczeń od dnia 1 kwietnia 2020 r.

W dniach 24 i 25 czerwca 2020 r. zostały przekazane do organu rentowego dokumenty rozliczeniowe ZUS RCA za okres od grudnia 2019 r. do kwietnia 2020 r. a następnie D. K. (1) ponownie zgłosił K. K. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych tj. emerytalnego, rentowych, chorobowego i wypadkowego od dnia 1 lipca 2020 r. Przy czym płatnik oraz zainteresowana a nawet pracownik Biura (...) nie byli w stanie logicznie wykazać przyczyny jaka legła u podstaw tak znacznego opóźnienia w zgłoszeniu do ubezpieczeń tłumacząc to jedynie zwykłym przeoczeniem.

Ubezpieczona została zatrudniona na nowo utworzonym stanowisku – asystenta biurowego. Nie było innych pracowników biurowych w firmie płatnika.

Nadto podkreślić trzeba, że w spornym okresie ubezpieczona odbywała studia stacjonarne w Wyższej Szkole (...) w G. na Wydziale Finansów i (...), kierunku inżynieria zarządzania inwestycjami. W okresie od 1 grudnia 2019 r. do 30 września 2020 r. ubezpieczona miała zajęcia (wykłady, laboratoria, zaliczenia) na Uczelni w dniach poniedziałek – piątek w godzinach od 8.00 - 10.30 do 16.30 – 18.10 a zatem w godzinach, gdy według jej twierdzeń miała świadczyć pracę dla płatnika (9-13). Dodatkowo miejsce wykonywania pracy określone w umowach o pracę (P.) było oddalone od jej miejsca zamieszkania (G.) o około 350 km a w dokumentach osobowych brak jest zapisu o możliwości wykonywania przez ubezpieczoną pracy w trybie zdalnym. Ponadto wbrew twierdzeniom ubezpieczonej zajęcia na Uczelni nie były od lutego 2020 r. prowadzone zdalnie, gdyż dopiero od dnia 20 marca 2020 r. w Rzeczypospolitej Polskiej obowiązuje stan epidemii w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa (...)2 wywołującego chorobę (...) 19. Powyższe powodowało, że wykonywanie przez ubezpieczoną pracy zgodnie z umową nie było nawet fizycznie możliwe wobec konieczności nie tylko samego uczestniczenia w tym samym czasie w zajęciach w miejscu oddalonym o 350 km, ale także i przygotowywania się do nich oraz nauki do egzaminów. W ocenie Sądu nie odpowiada to realiom związanym z wytrzymałością organizmu ludzkiego, co samo w sobie świadczy o braku zamiaru wykonywania przez K. K. przedmiotowego zatrudnienia.

Zatem wyklucza to całkowicie, aby wnioskodawczyni miała faktyczną możliwość podjęcia pracy wynikającej z zawartych umów o pracę i uzasadnia dlaczego została ona zgłoszona do ubezpieczeń w ZUS dopiero w dniu 24 czerwca 2020 r.

Brak jest nawet dowodu na okoliczność faktycznej wypłaty wynagrodzenia za pracę wnioskodawczyni.

O pozorności umów o pracę świadczy także brak pisemnego zakresu obowiązków i wyznaczenie ich następnie w sposób utrudniający weryfikację dokonywanych przez wnioskodawczynię w pracy czynności. Do głównego zakresu jej obowiązków miało bowiem należeć min. porządkowanie, sortowanie dokumentów, sprawdzanie wiadomości e - mailowych.

W niniejszym postępowaniu jednak brak jakichkolwiek dokumentów papierowych opatrzonych podpisem wnioskodawczyni jak i elektronicznych wytworzonych z jej konta bądź loginu. Brak (poza jedną wiadomością) korespondencji e – mailowych z adresu ubezpieczonej, brak faktur VAT z jej imieniem i nazwiskiem. Brak pisemnych ofert dla klientów, rysunków technicznych, kosztorysów własnoręcznie opisanych i podpisanych przez ubezpieczoną, brak pisemnego pełnomocnictwa umożliwiającego jej załatwianie spraw w urzędach, brak delegacji z tytułu podróży służbowych. Nie ma zatem dokumentów, które mogłyby stanowić dowód, na to, że ubezpieczona świadczyła swą pracę na 1/2 etatu (pięć razy w tygodniu w godzinach od 9 do 13) w granicach powierzonych jej obowiązków i stanowiska zgodnie z zawartymi umowami.

Natomiast wskazane przez zainteresowaną czynności w postaci opłacania podatków, pilnowania terminów płatności podatków oraz dokonywania rozliczeń do ZUS stanowiły czynności Biura (...) a także w części (opłaty) były dokonywane przez małżonkę płatnika .

Również zawnioskowani świadkowie nie potwierdzili jednoznacznie, by wykonywała ona czynności zgodnie z treścią umów o pracę.

Powyższe okoliczności jednoznacznie świadczą także o tym, że faktyczny zakres czynności pracowniczych powierzony ubezpieczonej na podstawie spornej umowy o pracę był iluzoryczny i nie wymagał z pewnością zatrudnienia pracownika w ramach stosunku pracy, co najwyżej pewne szczątkowe czynności mogły być przez nią realizowane w ramach umowy zlecenia.

W świetle powyższych okoliczności więc zatrudnienie pracownika na umowę o pracę stanowiło działania całkowicie nieracjonalne. Celem racjonalnego pracodawcy jest bowiem osiągnięcie zysku z działalności gospodarczej, dochodów finansowych, by mieć się z czego utrzymywać i żeby firma funkcjonowała i mogła się rozwijać.

Zatrudnienie takiego pracownika jak ubezpieczona nie przynosi przychodów dla firmy a wypłacane wynagrodzenie stanowi jedynie dodatkowe koszty.

Pracodawca nie zatrudnia pracownika, aby dać mu pracę, źródło utrzymania i stworzyć ochronę ubezpieczeniową, ale dlatego, że istnieje realna potrzeba gospodarcza pozyskania nowego pracownika.

Z uwagi na powyższe, w ocenie Sądu, istniała nierentowność zatrudnienia K. K. na podstawie umowy o pracę na stanowisku asystenta biurowego od dnia 1 grudnia 2019 r. a następnie od dnia 1 lipca 2020 r., gdyż realne potrzeby pracodawcy tego absolutnie nie uzasadniały a odwołujący się tego nie wykazał w toku procesu.

W świetle wskazanych okoliczności przyjęć należy, zgodnie z twierdzeniem organu rentowego, iż przedmiotowe umowy o pracę opatrzone datą 29.11. 2019 r. i 1.07.2020 r. były pozornymi umowami o pracę. Pozorność ich polegała na tym, że strony sporządziły umowy wyłącznie w celu objęcia wnioskodawczyni ubezpieczeniem pracowniczym, a w konsekwencji zapewnienia świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Nie zostało bowiem wykazane, by fakt zatrudnienia K. K. wynikał z rzeczywistej potrzeby pracodawcy oraz nie wykazano również wiarygodnie, że w spornym okresie faktycznie świadczyła on pracę w ramach stosunku pracy. Okoliczność, że ubezpieczona została zatrudniona, ale faktycznie nie wykonywała czynności, świadczy o tym, że nie pracowała i to nie z powodu zakładu pracy, który tej pracy jej nie dał, lecz dlatego, że jej nie miał dla K. K..

Tym samym przedmiotowe umowy o pracę jako pozorne są nieważne w świetle art. 83 § 1 k.c. i nie wywołują skutku w postaci objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi. Z całokształtu okoliczności przedmiotowej sprawy wynika bezspornie, że między stronami umowy było porozumienie odnośnie pozorności. O pozorności bowiem decyduje liczba dowodów pośrednich, czyli brak racjonalnego postępowania, jak w tym przypadku.

Pozorne umowy nie wywołują zaś żadnych skutków prawnych, także w prawie ubezpieczeń społecznych. Nie mogą więc stanowić uprawnionego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, nawet w sytuacji gdy była odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne.

Mając powyższe na uwadze, Sąd w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie uznając tym samym prawidłowość wydanej w dniu 30 września 2020 r., decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł..

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 t.j. z późn. zm).

Zarządzenie : odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

K.B